

DEN NORSKE KIRKE

Fredrikstad kirkelige fellesråd

Årsrapport 2018

- **Velkommen til Kirkens hus!**
Innflyttingen i nye lokaler i Nygaardsgata 28 markerer en ny start med nye muligheter for kirken i Fredrikstad.
Fasaden ble brukt til å synliggjøre Egil Hovland-festivalen, som fellesrådet overtok ansvaret for fra 2018.

*På bildet til høyre: Tor Wiggo Andresen, Gisle Kavli, Silje Christin Pettersen, Ann Christin Nicolaysen, Astrid Bjørk Andresen, Mia Gill Kristiansen og Jo Edvardsen
(Foto: Knut Johannesen, Demokraten)*

Innledning: Den norske kirke i Fredrikstad – folkekirke i fornyelse

2018 har vært et spennende og innholdsrikt år for Den norske kirke i Fredrikstad. Kirken er ikke ferdig reformert én gang for alle. Den må alltid reformeres:

- Som en del av et vedvarende fornyelsesarbeid videreførte kirkelig sin interne virksomhetsgjennomgang. Dette har langt på vei vært hovedinnholdet i fellesrådets arbeid i 2018.
- I tilknytning til dette arbeidet ble Kirkens hus planlagt og etablert i Nygaardsgata 28.
- Dette året var det første året som kirkelig fellesråd i Fredrikstad hadde det hele og formelle ansvaret for planlegging og gjennomføring av Egil Hovland-festivalen.

Arbeidet i menighetene

Kirkelig fellesråd sin primæroppgave er å være tilrettelegger og koordinator for det arbeid som Den norske kirke i Fredrikstad utøver ute i de ti soknene/menighetene. Kirkelig fellesråd er ansvarlig for overordnede planer for kirkelig virksomhet, økonomisk styring, drift og vedlikehold av kirker og kirkebygg, drift av kirkegårder/gravplasser, forvaltning av økonomi og arbeidsgiveransvaret i kirken, samt kontakt inn mot kommune og myndigheter forøvrig.

Den norske kirkes menigheter i Fredrikstad er:

- Torsnes menighet
- Borge menighet
- Østre Fredrikstad menighet
- Rolvsøy menighet
- Gamle Glemmen menighet
- Glemmen menighet
- Onsøy menighet
- Gressvik menighet
- Domkirken menighet
- Kråkerøy menighet

Ved sin bredde og mangfold er kirken i Fredrikstad fortsatt en viktig bærebjelke i mange menneskers liv. Kirke og menighet betyr mye som sosialt nettverk, fellesskap og kulturimpuls for mange innbyggere i Fredrikstad kommune. Statistikken for 2018 kan vise til gledelige tall og utviklingstendenser for antall døde, konfirmanter og konsert- og kulturarrangementer. Samtidig har vi alltid noe å strekke oss etter når det gjelder å møte dagens trender og framtidens utfordringer. De kirkelige statistikker viser en synkende tendens for oppslutning om bl.a. gudstjeneste og vigsel i regi av Den norske kirke.

Flere menigheter praktiserer kirkens omsorg og diakoni overfor sårbare grupper og flyktninger. Hverdagsintegrasjon er et begrep som blir konkretisert i flere menigheter overfor enkeltmennesker.

Mange endringsprosesser ble igangsatt og varslet i Den norske kirke i 2018, sentralt i kirken, på bispedømmeplan og i lokalkirken. Fredrikstad kirkelige fellesråd har valgt å møte disse endringene offensivt ved å involvere menighetene i høringsuttalelser, drøftinger og diskusjoner.

Fredrikstad, 5. mars 2018

Leif Holt

Leder i Fredrikstad kirkelige fellesråd

Gisle Kavli

Kirkeverge

Fellesrådets virksomhet

Hver menighet er representert med ett medlem i fellesrådet, sammen med domprosten og kommunens representant. Fellesrådet er valgt for perioden 2015 – 2019.

Leif Holt, leder	Kråkerøy menighetsråd
Reidun Fladeby Andersen	Gamle Glemmen menighetsråd
Anne Lie Johannessen	Østre Fredrikstad menighetsråd
Kirsti Arntzen	Domkirkens menighetsråd
Jan Vidar Mathisen	Borge menighetsråd
Harald Peter Stette, nestleder	Glemmen menighetsråd
Trond Tukkensæter	Gressvik menighetsråd
Ole Edvardsen/Kjell Ringstad (fra 2018)	Rolvsøy menighetsråd
Bjørge A. Rud/Hans Kristian Heieren (fra 2018)	Torsnes menighetsråd
Svein Andersen	Onsøy menighetsråd
Odd Hasselgård	Fredrikstad kommunes representant
Knut Erling Johansen, domprost	Geistlig representant

Fellesrådet har i 2018 hatt 7 møter og behandlet 41 saker. Av større saker, som blir kommentert videre i årsmeldingen, nevnes oppfølging av virksomhetsgjennomgangen, høring om ny kirkeordning, kirkens deltakelse i Haugejubileet 2021 og Tall Ships Races 2019.

Fellesrådet har innkalt til ett felles møte med menighetsrådene i 2018, 29. november. Samlingen var både fellesrådets årlige samling av alle menighetsrådene, og samtidig biskopens årlige besøk til prostiet. Biskop Atle Sommerfeldt innledet til samtale om temaet: Hva er kirken? Hvorfor kirke? Hva er kirkens oppgave i vår tid og sammenheng? – som visjon og grunnlag for å arbeide med kirkeordninger, strategi og kirkedemokrati/valg.

Fellesrådets mandat og ansvarsområde

Fredrikstad kirkelige fellesråds virksomhet skjer i medhold av kirkelovens § 14:

§ 14. Kirkelig fellesråds oppgaver.

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for:

- a) bygging, drift og vedlikehold av kirker,*
- b) anlegg, drift og forvaltning av kirkegårder,*
- c) opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,*
- d) anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor,*
- e) administrativ hjelp for prosten når staten yter tilskudd til det,*
- g) anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.*

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, midler som bevilges av kommunen eller staten og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene. Regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon gis av departementet/Kirkerådet. Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som det til enhver tid er pålagt av overordnede kirkelige myndigheter i henhold til lov, eller som etter avtale blir overlatt av det enkelte menighetsråd.

Oppgavefordeling mellom fellesråd og menighetsråd – organisasjonsforståelse

Grunnstrukturen i Den norske kirke er soknene/menighetene.

Soknet uttrykkes i to organer – menighetsråd og kirkelig fellesråd. Fellesrådet er ikke overordnet menighetsrådene, men er et sideordnet organ som på vegne av soknene ivaretar gravplassforvaltning, kirkebygg, økonomi, arbeidsgiveransvar og kontakten med kommunen og andre myndigheter.

Kirkelovens § 9 angir menighetsrådenes ansvars- og virkeområde og § 14, som tidligere referert til, fellesrådets ansvarsområde.

Det kirkelige arbeid i menighetene med gudstjenester, dåp, konfirmasjon og vielser og alt annet menighetsarbeid er prestenes og menighetsrådenes ansvar. Menighetene er eiere av kirkene, og utleie av disse ligger til det enkelte menighetsråd, men koordineres og utøves av Kirketorget.

Hver menighet lager egen årsrapport for sin virksomhet.

Viktige saker for fellesrådet i 2018

Virksomhetsgjennomgangen

Virksomhetsgjennomgangen ble vedtatt startet opp gjennom vedtak i fellesrådet 01.06.2016, og ble som et eget prosjekt avsluttet i desember 2018. Prosjektledelsen har lagt fram en sluttrapport for fellesrådet. Rapporten gjør rede for både hvordan prosjektet har blitt ledet, hvilke tiltak som er gjennomført i løpet av prosjektperioden og peker på områder for videre oppfølging.

Fellesrådet vedtok at arbeidet med mål- og strategiplan tas opp igjen fra nyåret 2019, og at det oppnevnes en partssammensatt arbeidsgruppe på tilsvarende måte som det har vært gjort i virksomhetsgjennomgangen.

Følgende tiltak er gjennomført i løpet av virksomhetsgjennomgangen:

1. Styrking av lederfunksjoner ved kirkevergekontoret
2. Overtakelse av ansvaret for Egil Hovland-festivalen
3. Ny organisering av kirketjenerstillingen er igangsatt, med styrking av ressurser til vedlikehold og teamarbeid
4. Grunnlagsdokumenter for økonomi, delegasjon og personal er vedtatt, det siste er supplert med bestemmelser som utgjør en personalthåndbok
5. Fellesrådets arkiv er periodisert og gjort fullelektronisk
6. Organisering av samarbeidsområder og stillinger for daglig leder er vedtatt, lederrollen er styrket for å ivareta strategiarbeid

7. Kirketorget har fått styrket sin bemanning, ansvarsområder er avklart slik at de avlaster daglige ledere og ansatte i menighetene med rutineoppgaver
8. Planverktøyet for arbeidstid, TID, er innført for alle ansatte
9. Samledelse mellom prestetjenesten og fellesrådslinjen er styrket med en avtale mellom domprost og kirkeverge, et felles lederutviklings kurs for sokneprester og daglige ledere er igangsatt.
10. Kontorløsninger er avklart, og Kirkens hus etablert i Nygaardsgata 28
11. Kommunikasjonsarbeidet er styrket med en ny medarbeider
12. Arbeidsgrupper har levert konkrete innspill til tiltak for hvordan kirken i Fredrikstad kan bedre nå sine mål på områdene gravlundsdrift, bygg og anlegg, økonomi, markedsføring og kommunikasjon, diakoni, undervisning, kultur og kirkemusikk, gudstjeneste, organisasjonskultur og frivillighet.

Denne oversikten viser at det har vært gjennomført en full gjennomgang av fellesrådets virksomhet, med stort engasjement. Mange har vært involvert, viktige avgjørelser for videre utvikling av organisasjonen er fattet og områder for videre utviklingsarbeid er identifisert. Slik har virksomhetsgjennomgangen vært et svært omfattende prosjekt, som alt i alt må vurderes som en nødvendig kvalitetssjekk av kirken i Fredrikstad.

Ledelsen har brukt mye tid og ressurser på informasjon og kommunikasjon rundt prosjektet underveis. Likevel er dette krevende, og kirken i Fredrikstad er en stor og mangfoldig organisasjon. At noen opplever at de ikke har blitt informert godt nok, ikke er blitt hørt eller tatt hensyn til er ikke overraskende, heller ikke at det kan oppstå en viss usikkerhet – og selvsagt uenighet. Omfanget av dette har ikke vært mer enn det som man normalt må regne med i et prosjekt av denne typen.

En suksessfaktor for prosjektet virksomhetsgjennomgang har vært at man har tatt utgangspunkt i overordnede, strategiske mål og brutt disse ned i konkrete delmål og tiltak. Slik har medlemmer i råd og ansatte kunnet relatere temaene til sin virkelighet og hverdag. De ulike arbeidsgruppene som har vært i aktivitet har fanget opp dette.

Når prosjektet virksomhetsgjennomgang nå avsluttes, går vi ikke tilbake til en driftshverdag som er identisk med situasjonen for prosjektet startet. Virksomhetsgjennomgangen har avdekket svært mange forhold vi bør følge opp. Det er nå en utfordring å prioritere slik at vi sikrer oss at gode innspill som har kommet ikke blir glemt. Prosjektet virksomhetsgjennomgang må følges opp videre, slik siste del av rapporten viser. Særlig gir innspillene fra de ulike arbeidsgruppene et viktig grunnlag for oppfølgingstiltak. Å revitalisere arbeidet med en overordnet mål- og strategiplan kan sikre en helhetlig og framtidensretta videreføring av virksomhetsgjennomgangen.

Virksomhetsgjennomgangen har også vist ved sammenligning med andre kommuner og fellesråd at kirken i Fredrikstad har en tildeling av ressurser som ligger på et gjennomsnittlig nivå. Vi har hatt en oversiktlig økonomi, og brukt midlene effektivt. Det er ikke avdekket området med store muligheter for innsparinger. I så fall måtte vi ta den utadretta virksomheten ned, og det ville være stikk i strid med målsettingen for virksomhetsgjennomgangen: et styrket kirkelig nærvær i lokalsamfunnet.

Kunstner Tor Lindrupsen og kirketjener Geir Tvette setter opp «Mørkeromsarbeid» i Fredrikstad domkirke.

Foto: Erling Omvik

Egil Hovland-satsingen

Fellesrådet overtok ansvaret for Egil Hovland-festivalen fra 2018

Egil Hovland-festivalen ble initiert av tre kantorer i sentrum av Fredrikstad i 2013. Siden domkantor Tore Erik Mohn var sentral i dette initiativet og samtidig var ansatt som kirkemusikalsk rådgiver i Borg, ble festivalen omfavnet av biskopen i Borg, Atle Sommerfeldt, som etablerte en egen hovedkomite for arbeidet via sitt nettverk. Denne komiteen har foruten biskopen bestått av representanter fra Østfold fylkeskommune, Fylkesmannen i Østfold, Kirkelig kulturverksted, Fredrikstad kommune, stortingsrepresentant Ingjerd Skaug, en representant fra familien Hovland og kirkevergen i Fredrikstad. Bispedømmet tok på seg det økonomiske ansvar for festivalen i de første driftsårene og festivalen har gått i balanse i alle fire driftsår.

Festivalen er finansiert takket være støtte fra Fredrikstad kommune, Østfold fylkeskommune, Norsk Kulturråd og Opplysningsvesenets fond. Fredrikstad kirkelige fellesråd på sin side har bidratt med personell, frivillige og konsertlokaler, renhold, m.m. for å realisere festivalen. Daglig leder i Domkirken har også vært daglig leder for Egil Hovland-festivalen.

Det kunstneriske ansvaret har daglig leder og domkantoren hatt hånd om i godt samarbeid med de øvrige tre kantorene i Glemmen, Østre Fredrikstad og Domkirken. Festivalen er arrangert fire år på rad med godt og stigende besøkstall. I 2018 hadde festivalen ca. 3000 publikum/deltakere. Billettsalget utgjorde ca. kr 270 000 av inntektene.

Fellesrådet har sammen med menighetsrådene i de tre sentrumsmenighetene etablert en festivalkomite som planlegger Hovland-festivalen. Ved å overta ansvaret for denne festivalen i Hovlands ånd er håpet å at den vil representere noe nytt og frisk, også i samtidsdiskusjonen. Dette fordrer også at vi løfter fram kirkens relevans for samfunnsdebatt og kirkens relevans for mennesker som lever i dag. Livstolkning og livsmestring står sentralt når vi skal utvikle festivalens innhold og profil videre. For 2018 ble begrepet «Verdighet» satt som overskrift for festivalen.. Egil Hovland-festivalen kan derfor inngå som et viktig element i å bygge folkekirken og være med på å skape et kirkelig tyngdepunkt i Fredrikstad.

Egil Hovland-akademiet

Glemmen menighet har gjennom et treårig prøveprosjekt startet «Egil Hovland-akademiet» fra høsten 2017. Prosjektet er videreført i 2018 og med svært gode resultater. Gjennom akademiet har det bli gitt et undervisningstilbud til barn og unge som vi på noe sikt også håper skal sikre videre stabilitet og kvalitet i korarbeidet i kirken.

Visjonen for Egil Hovland-akademiet er å ta vare på arven etter Egil Hovland i Glemmen kirke ved å gi en helhetlig kirkemusikalsk opplæring til barn og unge basert på klassisk og nyere kirkemusikk, gi barn og unge erfaring med musikkens plass i kirken gjennom gudstjenester, konserter og oppsetninger og stimulere til rekruttering til kirkemusikeryrket.

Undervisningen har vært todelt, med individuell undervisning i sang eller orgel/piano og deltakelse i kor. I tillegg har elevene fått gruppeundervisning i musikkteori og notelære.

Dersom prosjektet lykkes, ønsker vi at akademiet etter prosjektperioden kan gå inn som en del av Korene i Glemmens virksomhet, og at det da blir selvfinansierende. Prosjektet finansieres i hovedsak gjennom midler fra Norsk kulturråd, Opplysningsvesenets fond, Glemmen menighet og Korene i Glemmen. Det er også etablert et samarbeid med Kulturskolen i Fredrikstad. Det er engasjert en prosjektleder i 40 % stilling som er ansvarlig for prosjektet sammen med kantor og korleder. Orgelundervisningen organiseres gjennom fellesrådet og dekkes av Kulturskolen. Ved utgangen av 2018 var det 13 elever på sang og 9 på orgel.

Kirkens hus

Kontorløsninger har vært et stort tema hele 2018. I forbindelse med at leieavtalen for 3. etasje i Nygaardsgata 28 var i ferd med å løpe ut ble det innledet forhandlinger med Fredriksborg Eiendom. Parallelt ble det gjort undersøkelser om mulige løsninger for et felles kontor for samarbeidsområde Øst, disse førte ikke fram. Kommunen sa opp leieavtalen for kontorene i Onsøy Rådhus, slik at Onsøy og Gressvik måtte få et nytt menighetskontor.

Løsningen til slutt, etter drøftinger i fellesrådet, og avklaringer av økonomien med kommunens ledelse, ble å inngå leieavtale for alle tre etasjene i Nygaardsgata 28, og etablere Kirkens hus. Dette ble offisielt åpnet 15. november, med kontor for stabene i sju menigheter, domprost, kirkeverge og Kirketorget under samme tak. De lokale kontorene for Borge, Rolvsøy og Kråkerøy er opprettholdt inntil videre etter vedtak i fellesrådet.

Å etablere Kirkens Hus betyr en ny giv for kirken i Fredrikstad. Å få denne sjansen til å etablere nye og tjenlige lokaler med en sentral plassering i sentrum gir kirken mulighet til en ny start på mange måter, i samsvar med målsettingene for virksomhetsgjennomgangen: å styrke synlighet og nærvær utad og legge til rette for samarbeid, kollegafelleskap og mer effektive rutiner internt.

Leieavtalen for Nygaardsgata 28 ble undertegnet 3. juli i fjor. Vi har hatt en god prosess med Fredriksborg Eiendom hele veien, de ønsker å bidra til å realisere Kirkens Hus. Bygget er betydelig oppgradert både inne og ute – men vi har beholdt samme leiepris kvadratmeter som vi tidligere betalte for kontorene i tredje etasje. Leieavtalen har en varighet på fem år.

Å utvide kontorlokalene i sentrum har medført økte utgifter. Kirkevergen drøftet dette i møte med rådmann og økonomisjef i kommunen før ny leieavtale ble inngått. Utgifter til leie av 3. etasje i Nygaardsgata 28 og menighetskontorene for Østre Fredrikstad og Torsnes, Onsøy og Gressvik med renhold og strøm utgjorde kr 1.316.010. Leie av hele Nygaardsgata 28 utgjør 2.364.200, stipulerte utgifter totalt med strøm og renhold for 2019 kr 2.984.800, altså en økning på kr 1.668.190.

Høring - forslag til ny kirkeordning

Kulturdepartementet sendte høsten 2017 ut et forslag til trossamfunnslov for alle tros- og livssynssamfunn i Norge, inklusive Den norske kirke. Det er ventet at denne loven skal behandles i Stortinget våren 2019. Med forslaget om ny trossamfunnslov følger også at kirkeloven skal oppheves. I dag regulerer kirkeloven de viktigste myndighetsforhold innen Den norske kirke. Kirkerådet sendte i høst ut et forslag til bestemmelser som skal erstatte kirkeloven når denne oppheves.

Fredrikstad kirkelige fellesråd støttet i sitt hørings svar Kirkerådets anbefaling om at hovedtrekkene ved dagens ansvars- og oppgavefordeling midlertidig føres videre. I denne overgangstida fram mot ny lov om trossamfunn og endelig utforming av kirkeordning for Den norske kirke forutsetter vi at fellesrådet eller et tilsvarende fellesorgan for soknene får videreført nødvendig rettslig handleevne til fortsatt å kunne opptre som ansvarlig arbeidsgiver, kirkebyggforvalter og gravplassmyndighet.

Fredrikstad kirkelige fellesråd understreket i sitt svar behovet for en enklere og mindre ressurskrevende organisering av Den norske kirke, og ser fram til at det i nær framtid blir rigget en prosess som tar sikte på en avklaring av fremtidig, ny organisering.

Tanken om det allmenne prestedømme og alle døptes medansvar for kirkestyret er et kjernepunkt i luthersk kirkeforståelse. Prinsippet om demokratisk forankring av det kirkelige styringsansvar har representert en bærebjelke i utviklingen av dagens kirkeordning. En ny kirkeordning må derfor ikke svekke det kirkelige demokratiet.

Aksjon dåp – drop in dåp

Aksjon dåp er en konkretisering av strategiplanen for Den norske kirke i Borg 2015-2020, delmål 2: «Flere søker dåp og deltar i trosopplæring.». Aksjonen ble introdusert høsten 2016, og fulgt opp gjennom 2017. Nå ligger hovedansvaret lokalt, men fellesrådet bidrar med tilrettelegging. I 2018 kom det til uttrykk ved at fellesrådet gav økonomisk støtte til markedsføring og gjennomføring av drop-in dåp for første gang i Fredrikstad.

I ettertid har domprost Knut Erling Johansen reflektert over erfaringene med «Dåp utenom normalpakken»:

17. mars 2018 ble 14 personer døpt i en såkalt drop in-dåp i Gamle Glemmen kirke. Den yngste var åtte måneder, den eldste pensjonist. Arrangementet var nøye planlagt, og de 14 dåpshandlingene ble gjennomført med ro og verdighet. Før hver dåpshandling hadde familien eller dåpskandidaten en samtale med prest. Mange drakk kaffe og spiste boller i en pyntet Kirkestue.

Det er flere grunner til at dåpstallene synker i Den norske kirke. Antakelig er en av grunnene at «normalpakken» som kirken tilbyr i forbindelse med dåp, ikke passer for alle i dagens samfunn. Dåp i søndagens gudstjeneste kl. 11.00, med forutgående innmelding, og det forventede dåpsselskapet etter seremonien i kirken, kan være krevende å få til.

For noen passer ikke søndagens gudstjeneste som ramme for dåpen. Noen har vokst opp i en ikke-kristen eller frikirkelig sammenheng hvor det å bli døpt som barn ikke ble akseptert. I voksenalder har de kjent at noe mangler i livet deres. Men de kvier seg for å døpes i søndagens høymesse. Andre forteller om familiekonstellasjoner som gjør det krevende med «vanlig» dåp. Mange tenker at de må holde dåpsselskap etter seremonien i kirken, men opplever dette som vanskelig, fordi relasjoner er anspente, eller økonomien ikke strekker til.

Tradisjonelt er dåpen en begivenhet i kretsen av familie og venner. Dåpen synliggjør og styrker sosiale relasjoner. Dåpen er en såkalt overgangsrite, og de fleste religioner har slike riter knyttet til fødsel, pubertet, ekteskap og død. Det er fint om dåpen fortsatt kan ha en slik funksjon, i likhet med konfirmasjon, vigsel og gravferd. Men det er ikke nødvendig! Dåpen er

fullt ut dåp også i de tilfellene hvor den ikke skjer i familiekretsen, eller hvor den som døpes, er godt oppe i årene, eller ønsker at dåpen skal skje mest mulig ubemerket.

Den norske kirke har som mål å være en åpen folkekirke. Da er det fint å kunne komme mennesker i møte som ønsker dåp for seg eller sine, men hvor livets omstendigheter gjør at det ordinære «pakketilbudet» ikke passer for dem.

Haugejubileet 2021

I 2021 er det 250 års jubileum for Hans Nielsen Hauges fødsel. Prosjektet "Hauge 2021" er et fireårig prosjekt som er etablert for å ta vare på den åndelige, samfunnsmessige og materielle arven etter Hauge.

De som står bak dette så langt er:

- Haugekomiteen v/Normisjon Østfold og Normisjon Norge som eier og drifter Hauges fødested Hans Nielsen Hauges Minde,
- Produksjonsselskapet Kulturværste, som nylig har produsert musikalen "Det brenner en ild" om Hauges liv og virke,
- Arbeiderbevegelsens Kulturnettverk i Østfold og
- Fredrikstad kirkelige fellesråd.

Dette samarbeidet er en forlengelse av samarbeidet som ble etablert rundt musikalen «Det brenner en ild» i 2017. For å lede planleggingen av arbeidet videre er det nå etablert en prosjektorganisasjon. Fredrikstad kirkelige fellesråd vedtok å gå inn som en av stifterne i organisasjonen «Hauge 2021», med en fast representant i styret.

Prosjektets hovedmålsetting er å revitalisere den samlede arven etter Hauge og gjøre ham aktuell i dagens samfunn. Dette er tenkt oppnådd gjennom:

- 1) Gjennomføring av en årlig Haugefestival med teater-utdrag, kåserier, omvisninger og gudstjenester, samtalegrupper og diskusjonsfora
- 2) Stimulere til lansering av nasjonale og lokalhistoriske bøker om Hauge samt utrede mulighet for dokumentarfilm.
- 3) Ny framføring av Hagemusikalen "Det brenner en ild" i 2021
- 4) Gjennomføring av gründerseminar for næringslivet.
- 5) Prosjektene utvikling av et "Haugesenter" på fødestedet Hauges Minde med utstillings/forsamlingsarealer, skrivestue og guidede omvisninger.

På vegne av prosjektet sendte Fredrikstad kirkelige fellesråd en søknad til OVF, som ble innvilget kr 50.000,- i 2018. Det er forutsetning at fellesrådet ikke har annet økonomisk ansvar enn å forvalte tildelte midler og bruk av egne ansatte og lokaler.

Å delta i Haugejubileet vil være en god oppfølging av samarbeidet som ble etablert gjennom jubileumsåret 2017, og utnytte de gode erfaringene til en tilsvarende bred mobilisering fram mot 2021. Ved at fellesrådet engasjerer seg, legges det til rette for en samordning av ulike markeringer/prosjekter lokalt, både i Rolvsøy og de andre soknene. Her ligger det godt til rette for et samarbeid med mange ulike aktører. Slik kan det å være med å revitalisere arven etter Hauge gjennom dette prosjektet også bidra til å fornye folkekirken lokalt.

Tall ships races 2019

Fra 11. til 14 juli 2019 kommer The Tall Ships Races for tredje gang tilbake til Fredrikstad. Fredrikstad kommune står som lokal prosjekteier for dette store og omfattende arrangementet, og de ønsker også at kirken er en aktiv bidragsyter, med konserter, åpne kirker, tidebønner, økumenisk gudstjeneste og muligheter for at ungdommer engasjert i kirken kan være medseilere.

Fellesrådet har vurdert denne muligheten og invitasjonen som positiv. Her blir vi involvert i en tidlig fase av forberedelsene og vi har tid til å forankre våre eventuelle tiltak både hos ansatte og menighetsråd. En kirkelig tilstedeværelse under dette store arrangementet vil bli hilst velkommen av så vel kommune som publikum og vil være en mulighet for å bygge folkekirken. Kirkevergen har fulgt opp kontakten med kommunen og andre aktører som Kirkens Bymisjon, Fredrikstad kristne råd og Sjømannskirken.

Kommunikasjonsarbeid

Fellesrådet har hatt ansatt kommunikasjonskonsulent i 100 prosent stilling siden 1.1.2018. 20 prosent av stillingen er finansiert av Glemmen menighet. I stillingen har hun arbeidet mye med sosiale medier og profilering inn mot pressen, noe som har gitt resultater.

Sosiale medier

Det er blitt satset mye på fellesrådets Facebook-side, med flere oppdateringer ukentlig. Mange oppdateringer er blitt sponset (betalt annonsering), slik at oppdateringene har nådd ut til flere og nye målgrupper. Særlig i forbindelse med drop-in-dåpen i mars 2018, Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, Egil Hovland-festivalen og i adventstiden ble markedsføringen via Facebook intensivert. 26. juni var den datoen i 2018 da fellesrådets oppdateringer nådde ut til flest Facebook-profiler: 8546. Fra 1. januar til 31. desember 2018 gikk fellesrådets Facebook-side fra å ha 195 følgere til 770.

Fra 1. januar til 31. desember 2018 gikk Egil Hovland-festivalens Facebook-side fra å ha 848 følgere til 1442.

Instagram har også vært brukt til betalt markedsføring gjennom 2018. Profilen har per 19. februar 2019 181 følgere.

Nettsider

Det er blitt satset mye på egenproduserte artikler til fellesrådet og Glemmen menighets nettsider. Artikkene er blitt bearbeidet til pressemeldinger og fungerer først og fremst som «landingsider» ved annonsering i sosiale medier. Flere sider – både på fellesrådet og menighetenes hjemmesider – er blitt søkemotoroptimalisert. Dette arbeidet er ennå ikke fullført.

Profilering i pressen

Det er i enda større grad enn i 2017 blitt utarbeidet og sendt pressemeldinger/forhåndsamtaler til lokal/regional/nasjonal presse. Kommunikasjonskonsulenten har også levert stoff via innsendingstjenesten «Min kultur» på Fredrikstad Blads nettside, og lagt inn arrangementer i avisens digitale kalender.

Dette har gitt resultater i form av økt omtale og synlighet, særlig i lokalpressen, men også hos NRK Østfold og i Dagsavisen Østfold. F.o.m. 1. januar t.o.m. 31. desember 2018, fikk Den norske kirke i Fredrikstad totalt 211 oppslag digitalt og på papir - basert på kirkens utspill eller henvendelser fra presse på eget initiativ.

Noen tall til sammenlikning: Fra 4. september til 31. desember 2017 fikk kirken 23 oppslag digitalt og på papir, mens kirken fikk 87 oppslag digitalt og på papir i samme periode i 2018.

Intern kommunikasjon

Gjennom hele 2018 er det sendt ut et internt nyhetsbrev til alle ansatte i Den norske kirke i Fredrikstad. Brevet, som sendes ut hver 14. dag, har fått navnet «Nytt fra Kirketorget». Her får ansatte både nyheter, tips og påminnelser, men også «hyggestoff». Målet med nyhetsbrevet er å styrke den interne kommunikasjonen og stimulere til en felles organisasjonskultur.

Nye vinduer – nye muligheter

Med åpningen av Kirkens hus kom også helt nye muligheter for rimelig markedsføring: masser av vindusplass. Vindusplassen brukes i stor grad til plakater for å synliggjøre det mangfoldige tilbudet kirken har til Fredrikstads befolkning.

Dialogarbeid

Fredrikstad kirkelige fellesråd har vært medlem av Dialogforum Østfold siden 2016. 28 organisasjoner/kirkesamfunn/menigheter er nå medlemmer i Dialogforum Østfold, så forumet vokser stadig. Fellesrådet har oppfordret de lokale menighetene til å melde seg inn i Dialogforum. Gjennom dette ønsker fellesrådet å oppfordre de lokale menighetene til å:

- etablere og utvikle møteplasser for dialog og samhandling mellom mennesker med ulik tro og livssyn.
- bringe innsikt, erfaringer og metode fra kulturmøter og interreligiøs dialog inn i arbeidet med forkynnelse og gudstjenesten.
- invitere mennesker med annen tro eller overbevisning inn i våre fellesskap som et tegn på kristen gjestfrihet, f.eks. i forbindelse med feiringer, freds- og solidaritetsgudstjenester eller i forbindelse med kriser og katastrofer.
- bruke dialogiske arbeidsmetoder i diakonalt arbeid
- styrke arbeidet med tros- og livssynsdialog i trosopplæringen.
- synliggjøre dialogarbeidet i planer og rapporteringer slik at menighetene kan dra nytte av hverandres erfaringer.

Dialogforum avdeling Fredrikstad har en arbeidsgruppe med representanter fra ulike kristne og muslimske trossamfunn i byen. En del av tiltakene som tidligere har foregått kun i Sarpsborg, har nå blitt tydeligere samarbeidstiltak, slik som Religionsmøtet og Kvinnegruppa. I Sarpsborg finnes flere av moskeene i distriktet, så et samarbeid på tvers av byene faller ofte naturlig. Andre tiltak i 2018 har vært besøk i hverandres gudshus. Vi har vært i Al-houda på Lisleby, Gamle Glemmen kirke, Darussalam og Adventistkirken i sentrum. På høsten var arbeidsgruppen hos kommunen på «Politikertorget», og fikk presentert Dialogforum for alle de politiske partiene i Fredrikstad, med gode tilbakemeldinger.

Trosopplæring

Trosopplæringen i Den Norske Kirke er en omfattende og krevende aktivitet. Trosopplæringen i de enkelte menighetene arbeider systematisk etter de planer som er vedtatt. Menighetene ser ut til å arbeide målrettet, godt og systematisk med mange tiltak som gjelder trosopplæring for alle døpte i alderen 0 – 18 år.

Undervisningsansatte i Fredrikstad ser på punkttiltakene som en utfordring. Det er ofte lav oppslutning og man kjenner ikke barna i området godt nok til å få de med. Nå som planen etterhvert skal revideres arbeides det med flere steder å kunne legge til rette for at timene blir fordelt utover året, ikke bare en lørdag i ny og ne. Tiltak som vi ser har god oppslutning

er "2 dager til" som arrangeres før skolen starter i august, tiltak som blir arrangert på skolens planleggingsdager, eller tiltak som er noen timer på kvelden med middagsservering først.

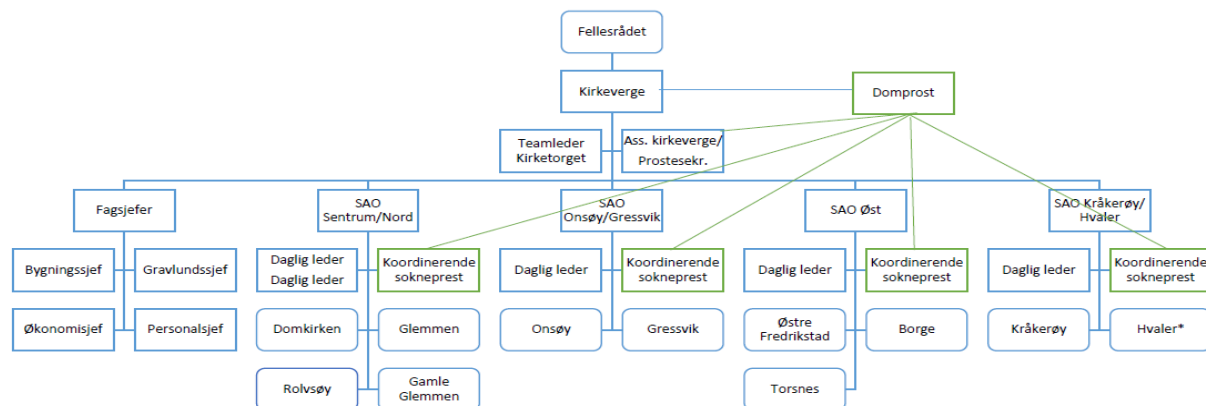
Diakoni og levekår

Fredrikstad kirkelige fellesråd mener kirkens diakonale innsats er en viktig faktor i det helsefremmede arbeidet for mennesker i Fredrikstad. Fredrikstad kommune har gjennom sine levekårsundersøkelser pekt på grupper av befolkningen som lever i et utenforskap og som i liten grad opplever fellesskap og inkludering. Det er en utfordring for kirken i Fredrikstad å gjøre en innsats for de mest sårbare, finne fram til dem, lytte på deres historier og igangsette tiltak som skaper møtesteder mellom mennesker, bekreftelse og inkludering.

I flere menigheter drives det et godt og aktivt diakonalt arbeid ved hjelp av ansatte diakoner og frivillige medarbeidere. Flere av disse tiltakene treffer sårbare og utsatte grupper som ellers har få eller ingen tilbud. Dette gjelder spesielt innvandrere, de eldste eldre på institusjon, men også gruppen av funksjonshemmede som gis et meget godt tilbud gjennom «Møtested kirken» Fredrikstad kirkelige fellesråd ønsker å prioritere den diakonale innsatsen i byen og i bydelene gjennom økt profesjonalisering, flere lønnede diakoner og ved hjelp av engasjementet fra flere frivillige. Dette vil bli tematisert gjennom virksomhetsgjennomgangen med en kartlegging av frivillighet i kirken i Fredrikstad og en felles diakoniplan for menighetene.

Administrative forhold

Organisasjonskart for Fredrikstad kirkelige fellesråd og Fredrikstad domprosti

*Hvaler er menighetsråd med fellesrådsfunksjoner, og hører til Fredrikstad domprosti, men ikke Fredrikstad kirkelige fellesråd.

Organisasjonskartet er oppdatert høsten 2018. På grunnlag av fellesrådets behandling av saken om struktur og ledelse i virksomhetsgjennomgangen er det gjort justeringer i organisasjonen.

Daglig leder-rollen

har vært til vurdering, med ønske om å styrke daglig leder som en strateg i menigheten, sammen med soknepresten og menighetsrådet. Noen av de daglige lederne i delstillinger ønsket andre arbeidsoppgaver, og har fått dette gjennom en styrking av staben på Kirketorget. Det er i 2018 rekruttert nye daglige ledere i hele stillinger for de tre menighetene i samarbeidsområdet Øst og i Domkirken/Rolvstøy. Prosessen her er blitt noe krevende ved at fellesrådet først gjorde vedtak om å organisere daglig ledelse ut fra inndelingen i samarbeidsområdene for prestetjenesten (som vist i organisasjonskartet), med forutsetning av felles lokalisering. Når de lokale kontorene i Rolvsøy og Borge er opprettholdt, blir det en vanskelig situasjon for både daglig leder og stabene med stadig veksling mellom to arbeidsplasser. Det har derfor vist seg nødvendig å gjøre tilpasninger av det opprinnelige vedtaket for Rolvsøy/Domkirken og samarbeidsområde Øst. Denne prosessen ble ikke avsluttet i 2018, men en løsning hvor daglig ledelse/administrative oppgaver kombineres med andre stillinger i staben peker seg ut.

Lederfunksjoner i kirkevergens stab

Kirkevergen ønsket å styrke sin ledergruppe, og foreslo oppjusteringer av to stillinger. Saken ble etter høring i administrasjonsutvalget behandlet siste gang med vedtak i fellesrådet 24.10.2018. Med dette vedtaket består kirkevergens ledergruppe av assisterende kirkeverge (oppjustert fra rådgiver), personalsjef (oppjustert fra personalkonsulent) og de tre fagsjefene for bygg, anlegg og økonomi.

Kirkevergen har som en del av virksomhetsgjennomgangen fastsatt stillingsbeskrivelser for alle disse stillingene. Behandlingen av denne saken aktualiserte behovet for tydelige hjemler for den myndigheten som fellesrådet delegerer til kirkevergen og til administrasjonsutvalget. Delegasjonsreglementet som ble vedtatt våren 2017 vil for fremtiden gi nødvendige avklaringer.

Samledelsen mellom fellesråds- og prestelinjen

er avklart og styrket gjennom et felles notat fra kirkeverge og domprost fra februar 2018, lagt fram for fellesrådet 07.03.2018. Både på fellesråds-/prostinivå og i menighetene/samarbeidsområdene skal det være faste møtepunkter mellom lederne i de to linjene. Domprost og kirkeverge gjennomfører i 2018/19 et lederutviklingsprogram for sokneprester og daglige ledere for å avklare rolleforventninger og rammer for samarbeid.

Personal

Antall stillinger pr 31.12.18	Årsverk	Ansatte
Kirkevergekontoret	13,55	17
Kirker og menigheter	38,7	45
Kirkegårder	13	13
SUM	65,25	75

Fredrikstad kirkelige fellesråd hadde ved årsskiftet 75 ansatte i 62,25 årsverk. Noen av stillingene er delt mellom noen av menighetene, kirkegård og kirkevergekontor.

Fordelingen på menighetene er vist nedenfor:

Menigheter	Årsverk	Antall medlemmer og tilhørige	Medlem pr årsverk	Antall ansatte	Herav årsverk menighets-finansierte stillinger.
Borge	5,2	8421	1628	6	
Domkirken	5,4	4280	792	6	
Glemmen og Gamle Glemmen	8,8	12584	1430	10	0,75
Kråkerøy	4,6	7426	1614	5	0,2
Onsøy /Gressvik	7,2	11908	1653	8	
Rolvøy	3,4	4614	1357	5	
Østre Fredrikstad og Torsnes	4,1	5878	1433	5	
Sum	38,7	55111	1424	45	0,67

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt utvalg og har i 2018 hatt følgende medlemmer:

Fra arbeidsgiver:

Kirsti Arntsen, leder

Trond Tukkensæter, nestleder

Ole Edvardsen, fram til mai 2018.

Reidun Fladeby Andersen, vararepresentant, fast medlem fra juni 2018.

Anne Lie Johannesen vararepresentant fra juni 2018.

Fra ansatte:

Kjell Brevik

Runar Godø, fram til 31.august 2018

Fra 1. september har Ann Christin Arneberg Nicolaysen har vært ansattrepresentant i administrasjonsutvalget.

I løpet av 2018 hadde utvalget 7 møter, behandlet 15 saker og foretok 12 ansettelse.

Arbeidsmiljøutvalget

Medlemmer i utvalget 2018

Fra arbeidsgiver:

Anne Lie Johannesen

Bjørn-Thore Amundsen

Gisle Kavli

Fra ansatte:

Kjell Brevik

Christoph Markus Fürst

Det er avholdt 2 møter i arbeidsmiljøutvalget i 2018.

Det gjennomført helse- og miljøsamtale for alle ansatte i samarbeid med Fredrikstad bedriftshelsetjeneste.

Det er en samarbeidsavtale med Borg bispedømmeråd om HMS-arbeidet i Fredrikstad, slik at det også omfatter bispedømmerådets prester som arbeider i Fredrikstad.

Samarbeidsavtalen åpner for at representanter for prestene og domprosten på vegne av Borg bispedømme deltar i AMU.

Sykefraværsprosenten for de siste årene ser slik ut:

2014: 5,8%. av dette var 0,4% egenmeldt og 5,4% legemeldt

2015: 5,0%. av dette var 0,6% egenmeldt og 4,4% legemeldt

2016: 8,0% av dette var 0,3 % egenmeldt og 7,7% legemeldt

2017: 6,8 % av dette var 0,4 egenmeldt og 6,4 % legemeldt

2018: 6,7 % av dette var 0,5 egenmeldt og 6,2 % legemeldt

Kontakt med de tillitsvalgte

Det har vært godt samarbeid med de tillitsvalgte i 2018. Ledelsen har hatt drøftingsmøter hvor en rekke saker har vært gjenstand for drøfting og diskusjon.

Organisering av menighetene

Arbeidsgiveransvaret for de ansatte i Fredrikstad kirkelige fellesråd er lagt til fellesrådet i Fredrikstad. Med 10 menigheter er det nødvendig at den daglige virksomheten i menighetene også blir administrert lokalt. De daglige lederne betjener også menighetsrådenes virksomhet og fungerer som saksbehandlere og sekretærer for menighetsrådene. Prestene er ansatt av Borg bispedømme, og det er et nært samarbeid mellom embets- og rådsstruktur.

Prosten er leder for prestatjenesten i prostiet. Prestene samarbeider i fire tjenesteområder innen prostiet.

Kirketorget

Kirketorget tok i bruk nye lokaler i 1.etg i Kirkens hus i november 2018. Kirketorget har 6 ansatte med til sammen 3,5 årsverk som utfører den daglige driften av Kirketorgetts oppgaver. I tillegg hører kommunikasjonsmedarbeider i 100% stilling, og to sekretærer som i hovedsak har ansvar for menighetsregnskap på regnskapsavdelingen med til sammen 1,2 årsverk også til kirketorgetts stab under en felles teamleder.

Oppgaver som tilfaller Kirketorget er bl.a.:

- Sentralbord, resepsjon og besøksmottak. Besvare og utføre oppgaver for menighetene og befolkning.
- Administrere og planlegge gravferd, kontakt med begravellesbyrå, prester, kantorer og ansatte på kirkegårdene.
- Besvare spørsmål i forbindelse med stell og gravplasser.
- Administrere dåp, alle menigheter. Legge Dåpssamtaler. Attester og dåpsmateriell.
- Administrere vielser, alle menigheter. Legge lokale. Attester og klargjøring av papirer.
- Kirkebokføring. Døde, døpte, viede, konfirmerte.
- Kopiering. Utsendelser. Annonsering.
- Plakater/oppheng til kommende konserter for kirkene.
- Lister og oversikt over frivillige til menighetenes gudstjenester.
- Lister til menighetsblader. Fakturering, annonser. Bladbærere.
- Tilrettelegging ved utleie av menighetslokaler og kirker.
- Praktisk tilrettelegging ved arr/møter.
- Varebestilling/lager/rekvisita til Kirkens Hus.

I tillegg til den daglige driften er Kirketorgetts lokaler tilrettelagt for utadrettet engasjement som en møteplass for byens befolkning. Videre planer for Kirketorgetts fellesareal er tidebønner, samtalegrupper, bibelkvelder, intimkonserter, forteller-sene, «drop in talk», poesikvelder, en møteplass for byens befolkning.

Dette i tråd med virksomhetsgjennomgangens mål og hensikt: «Å sikre og styrke Den Norske Kirkes nærvær og synlighet.» De ansatte på kirketorget arbeider videre med dette og er bevisst på muligheten til å skape et miljø som evner å inkludere og engasjere.

Samarbeid mellom menighetskontorene og fellesadministrasjonen/kirkevergen

Det er nær kommunikasjon mellom menighetskontorene og fellesadministrasjonen/kirkevergekantoret. Det holdes faste møter ansatte i menighetsstabene hvor felles anliggende drøftes;

- Regnskap, økonomi og budsjettarbeid
- Investeringer, driftsforhold og samordning
- Informasjon og felles annonsering
- Faglige diskusjoner, stabsutvikling og organisasjonsutvikling

Kirketjenerne og kirkevergekantoret samarbeider godt om løpende driftsforhold og vedlikeholdsarbeidet ved kirkebyggene og gravlundene. Det arrangeres jevnlig møter med gravlundsbetjeningen, kantorene, kirketjenerne, diakonene, undervisningsansatte og daglige ledere, og mer sporadisk med de andre yrkesgruppene.

Økonomi, hovedtall for fellesrådet

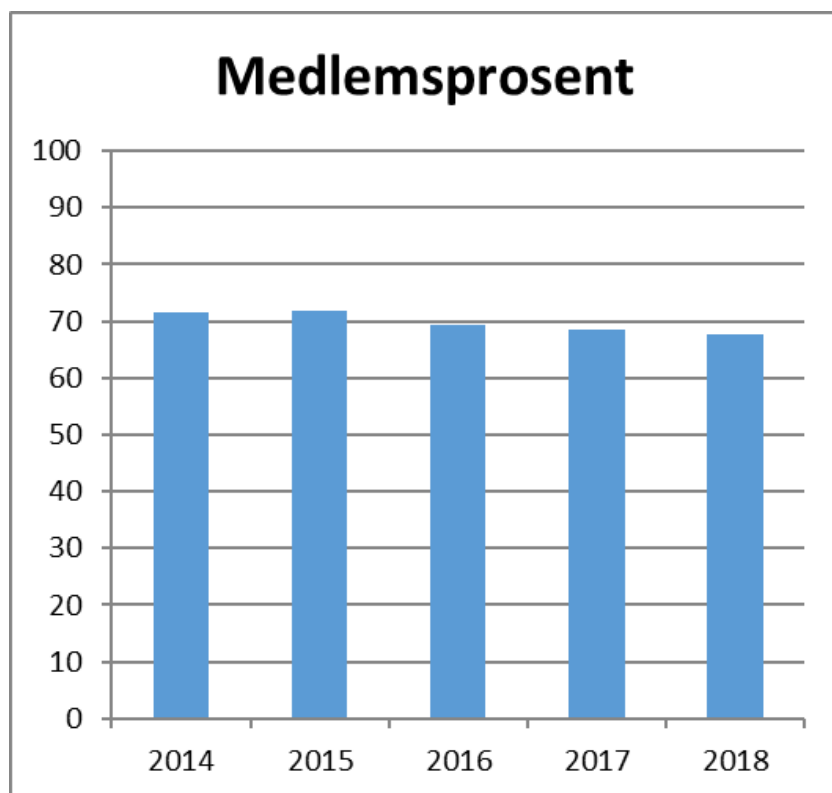
	Regnskap -17	Regnskap -18	Budsjett -18	Resultat -18
	Netto	Netto	Netto	
Kirkelig administrasjon	8 445	11 018	10 716	-302
Kirker og menigheter	24 879	25 258	25 626	368
Kirkegårder	7 807	7 904	7 995	91
Andre formål	-104	-101	-	101
	41 027	44 079	44 337	258
Rammetilskudd	-42 084	-44 421	-44 335	86
Totalt resultat	-1 057	-344	-	344

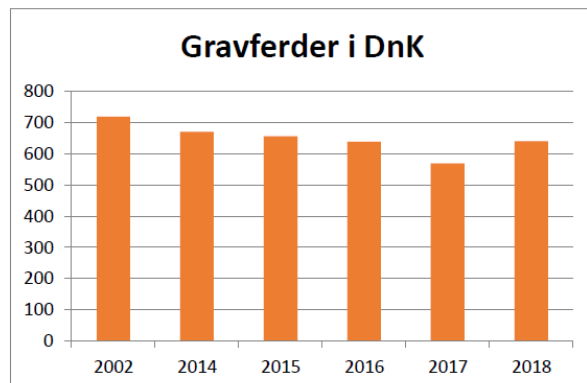
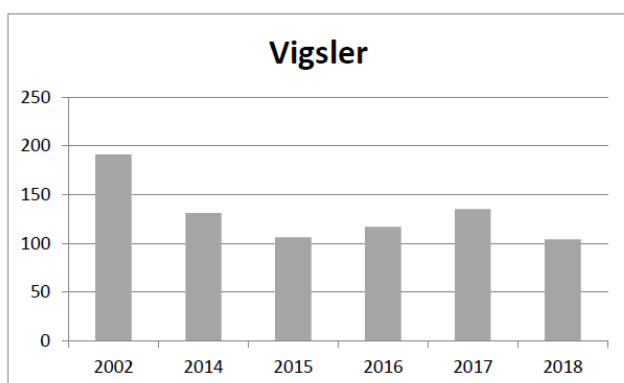
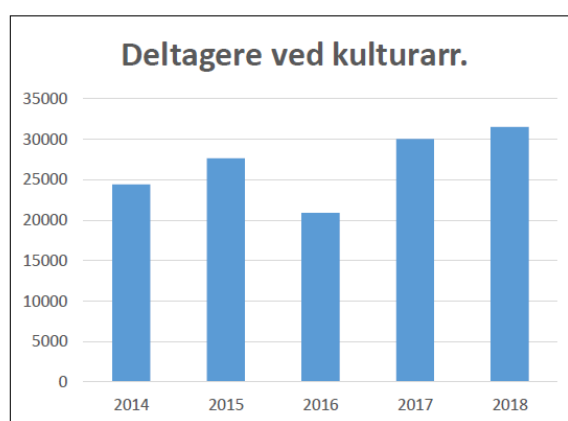
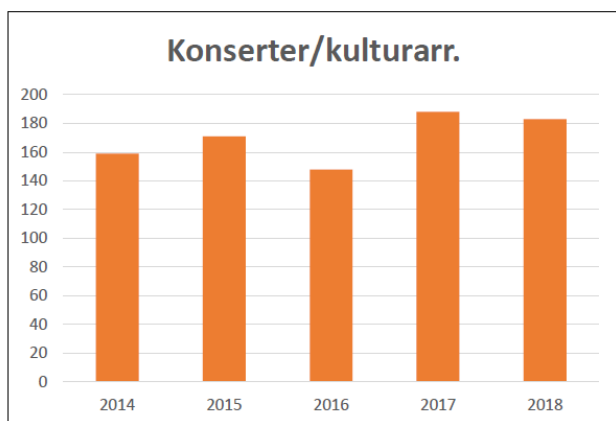
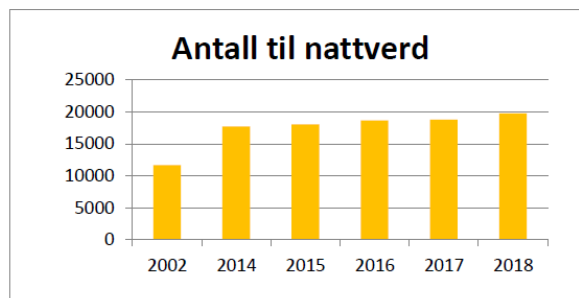
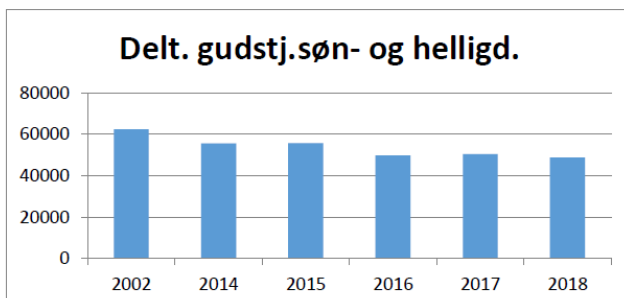
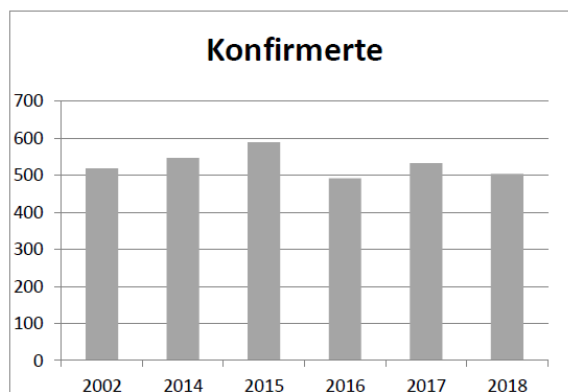
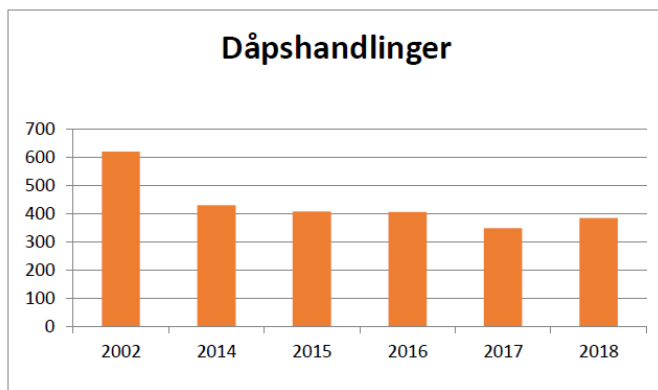
Fellessrådet budsjetterte med en overføring av lønnsmidler fra drift til investering på kr 675 000, men arbeidet med Kirkens hus medførte mindre administrasjon av investeringer og dette ga en overføring på kr 342 000. Kirkegårdene hadde høyere inntekter på festeavgifter og gravstell mens kirker og menigheter har hatt høyt sykefravær uten full dekning av vikarer. Dette har gitt fellesrådet et mindreforbruk på kr 344 000.

Generelle utviklingstrekk

Nøkkeltall fra kirkestatistikken for 2013 – 2018 for alle soknene i Fredrikstad:

Nøkkeltall	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Innbyggere	76800	77591	78159	80119	81010	81580
Medlemmer	55394	55471	56088	55584	55485	55111
medlemsprosent	72,1	71,5	71,8	69,4	68,5	67,6
Dåpshandlinger	437	430	408	406	348	385
Konfirmerte	545	547	589	492	533	504
Deltakere gudstj. søn- og helligdager	57989	55640	55757	49757	50369	48710
Totalt antall nattverdgjester	19597	17709	18024	18646	18743	19973
Konserter og kulturarrangement	153	159	171	148	188	183
Deltagere ved kulturarrangement	21282	24443	27636	20898	30049	31528
Vigslar	128	131	106	117	135	104
Gravferder i Dnk	653	670	656	638	569	640
Gravferder totalt	715	718	710	714	656	685
Prosentvis andel gravferd i Dnk	91	93	92	89	87	93

Kommentar til statistikken

Medlemsprosenten i Den norske kirke i Fredrikstad ligger omtrent som på landsplan, og viser over tid en svak nedadgående tendens. Dette avspeiler endringer i sammensetningen av befolkningen, med større mangfold. Det er få som melder seg inn eller ut av kirken gjennom året, selv om dette nå er lett tilgjengelig via elektroniske løsninger. I 2018 var det 24 innmeldte og 178 utmeldte.

Oppslutningen om dåp viser en viss økning fra 2017 til 2018, etter flere år med nedgang. Gjennom Aksjon dåp har kirken i Fredrikstad hatt særlig fokus på kommunikasjon om dåp og kvalitet i møte med dåpsfamilier. Å fastslå at det er en direkte sammenheng her er vanskelig. Uansett er det en ny situasjon for kirken at et flertall av de fødte nå ikke blir døpt.

Oppslutningen om konfirmasjon holder seg stabil. 84 % av 15-åringene som er medlemmer av kirken velger å delta i konfirmasjonstida, det er en liten økning fra 2017.

Antallet vigslar har gått ned fra 2017 til 2018. Statistikken viser her over tid ganske store variasjoner fra år til år.

Frammøte til gudstjenester på søn- og helligdager har falt, etter en viss økning i 2017. Det ble arrangert 535 gudstjenester, med et gjennomsnittlig frammøte på 91, mot 94 i 2017. Bildet nyanseres når også gudstjenester utenom søn- og helligdager regnes med, totalt ble det arrangert 658 gudstjenester med 62722 deltakere i 2018, tilsvarende tall for 2017 var 627 gudstjenester med 62055 deltakere. Her er da også skole- og barnehagegudstjenester, gudstjenester på institusjoner og på hverdager regnet inn. Det er også variasjoner mellom soknene; fire steder øker frammøtet til gudstjenester, mens det går ned i seks sogn.

Økningen i oppslutningen om konserter og kulturarrangement har fortsatt i 2018. Antallet tiltak, med både konserter i egen regi og utleie hadde en markant økning i 2017, med mye ekstra aktivitet på grunn av by- og reformasjonsjubileene. Det er gledelig å registrere at dette nivået har holdt seg i 2018, og at antallet frammøtte har fortsatt å øke. Gjennomsnittlig frammøte til konserter og kulturarrangement er 172. Det kan se ut som det over tid er en forskyvning av frammøte fra gudstjenester til kulturarrangement, ikke minst i advents- og juletida.

Statistikken forteller også om at det som skjer i menighetene angår mange mennesker. I de ti menighetene er det rapportert om totalt 1511 frivillige medarbeidere. Frivillig engasjement er en del av kirkens kjernevirksomhet. Frivillig arbeid har flere viktige funksjoner, ikke minst som nettverksbygging og inkluderingsmekanisme i de ulike menighetene og lokalsamfunnene i Fredrikstad.

Det er totalt samlet inn kr 2 456 802 kroner ved offer, kollekt og givertjeneste.

Også en over tid noe lavere andel av gravferder i regi av Den norske kirke speiler utviklingstrekk i samfunnet der Den norske kirke ikke lenger er den selvsagte arenaen for markeringer av de viktige begivenhetene gjennom livet. Slik understreker statistikken viktigheten av fortsatt arbeid med det som er målet for virksomhetsgjennomgangen, en kirke i Fredrikstad som er nær, synlig og relevant.

KIRKENE - DRIFT OG VEDLIKEHOLD 2018

Innledning

Fredrikstad kirkelige fellesråd forvalter 11 kirkebygg. Av disse er 7 oppført på Riksantikvarens liste over fredede og vernede kirkebygg. Byggene varierer i størrelse, alder og stil, og er en krevende bygningsmasse å vedlikeholde.

Det er et stort lokalt engasjement i hver menighet og kirkene brukes til gudstjenester, kirkelige handlinger (bryllup og gravferd), trosopplæringstiltak, konfirmantarbeid, konserter og andre kulturelle og menighetsbyggende arrangement og samlinger.

Forvaltningen av kirkebyggene ligger til Fellesrådets ansvarsområde. Organiseringen av kirketjener- og vaktmesteroppgavene med en fast kirketjener i hver kirke som kjenner "sitt bygg" godt bidrar i vesentlig grad til at kirkebyggene holdes i god stand. Evt. feil og skader oppdages tidlig og kan utbedres mens skaden ennå er liten og lite kostnadskrevende.

Det er viktig at kirkene er betjent av noen som kjenner bygningen godt og som kan ha løpende tilsyn med dem. Det at kirkene er betjent av fast personell er også med på å gi god service til brukerne.

Drifts- og investeringsbudsjett

Driftsbudsjett

Det meste av kirkens driftsbudsjett går til lønn, offentlige avgifter, ordinære driftsutgifter og til oppvarming og lys, forsikringer med mer.

Energibruk

Energikostnadene for 2018 var totalt sett høyere enn i 2017.

Sett over flere år er det ganske stabilt, men energiprisene har økt i 2018.

Alle strømmålerne til Norgesnett Fredrikstad er skiftet ut med nye direkteavleste målere i 2017. Gressvik og Onsøy kirke tilhører Hafslunds nett, og her er målerne skiftet i 2018.

Midler til vedlikehold av kirkene- sett i langt perspektiv

Vi ble i desember 2010 forespurt av kommunen om å se på årsaker til vedlikeholdsetterslep på kirkebygg. Dette i forbindelse med at Riksrevisjonen arbeidet med dette temaet, samt at de ønsket å se på kommunens forutsetninger for å ivareta det økonomiske ansvaret for vedlikehold av kirkebygg.

Noen punkter som vi berørte i tilbakemeldingen til kommunen var bl.a. at driftsbudsjettet ikke er dimensjonert til å foreta større vedlikeholdsarbeider. Det er en utfordring for både kommune og kirke at de årlige driftsrammene i mange år ikke har vært tilstrekkelige for å gjennomføre de planmessige og regelmessige vedlikeholdsbehov. Ytterligere kutt på driftsrammen fører ofte til at vedlikehold må utsettes. Vedlikeholdsrammene over driftsbudsjettet de siste årene har vært lave sett i forhold til den store bygningsmassen vi skal forvalte.

Skjer det eksempelvis hærverk eller uforutsette ting på kirkene må annet planlagt arbeide settes på vent. Det er mange ønskelige oppgaver vi ikke får utført fordi det ikke er rom for å belaste alt dette samtidig på driftsbudsjettet for alle kirkene.

Samtidig skal det nevnes at vi har klart å holde oss innenfor det budsjettet vi har til rådighet og fått mye ut av dette.

På 2017- budsjettet ble det innarbeidet noe økning til kirkevedlikehold. Det er foreslått å kutte vedlikeholdsbudsjettet i 2019 fra 2018 nivå med kr 150.000,-. Kirker felles går med et lite overskudd i 2018, men det har bl.a. med å gjøre at noen bestilte arbeider ikke ble ferdigstilt før i 2019.

Det bør arbeides videre med å øke driftsrammene slik at det settes av midler til årlig vedlikehold, evt. øremerkede midler eller et vedlikeholdsfond til kirkene, utenom de faste driftsutgiftene.

Menighetene har også bidratt med innsamlede midler for å anskaffe og vedlikeholde diverse utstyr og inventar til kirkene og til menighetsstentrene.

Erfaringsmessig har det blitt slik at vi må planlegge mer prosjektrettet og søke om ekstra midler til de store rehabiliteringsoppgavene over investeringsbudsjettene, da det ikke er rom for større oppgaver innenfor driftsbudsjettet.

Det er gledelig at flere kirkerehabiliteringsprosjekter har blitt realisert via midler på kommunens investeringsbudsjetter gjennom flere år, samt tilskudd via rentekompensasjonsordningen fra Staten og Husbanken. Dette har medført at noe av vedlikeholdsetterslepet er hentet inn. Det gjenstår fortsatt store utfordringer på flere av kirkene og det er viktig å ta hensyn til dette i planleggingen.

I Fredrikstad har vi aktive menigheter og vi ønsker å ta vare på kirkene som viktige kulturminner i lokalsamfunnene samt å videreutvikle og tilrettelegge kirkene for alle brukere.

Drift og vedlikehold

Forbyggende vedlikehold og utbedringer

Kirketjenerne utfører løpende tilsyn og diverse vedlikeholdsoppgaver i samarbeid med bygningssjefen. Kirketjener på Kråkerøy, Geir Tvette, har fått utvidet stillingen sin med 35% fra august 2017 som i det vesentligste skal benyttes til enklere vedlikeholdsoppgaver i samarbeid med kirketjenerne, men som likevel krever nødvendig kompetanse. Han har med sin håndverksbakgrunn og erfaring denne kompetansen.

Det utføres jevnlig inspeksjon av takene utvendig og innvendig, loft/tårn og krypkjellere for å påse at det ikke oppstår fuktskader eller annet som kan skade bygget. Nødvendige utbedringer gjøres før skadene blir store. Takrenner og nedløp renskes regelmessig i forbindelse med disse inspeksjonsrundene.

Jevnlig ettersyn av takteking, beslag, taksten og rensing av renner og nedløp på kirkebyggene er viktige og forebyggende vedlikeholdsarbeider.

Også i 2018 er det gjort nødvendige utbedringer av mangler på de elektriske anleggene som ble påpekt i internkontroll, og arbeidet forsetter.

Ringeanleggene på alle kirkene har i perioden 2004 til 2017 blitt oppgradert, og trenger også jevnlig ettersyn og vedlikehold.

Intern elektriker utfører også utbedringer av elektriske anlegg på kirke- og kapellbyggene, internkontroll og oppfølging av mange prosjekter. Arbeidet mye med overgang til nye LED-lys. Høsten 2018 var det også oppstart med planlegging av fiberkabler til flere av kirkestedene.

Kirkeorgler og instrumenter

Orglene har tilsyn hvert eller annen hvert år. Tilsynet består for det meste i stemming, mindre reparasjoner og renhold. Større rehabiliteringsoppgaver organiseres som egne prosjekt.

Orglene utgjør i verdi en vesentlig del av kirkenes inventar som det er viktig å vedlikeholde og utvikle for å kunne gi kantorene gode instrumenter til sin virksomhet, i tillegg til å gi menighetene en god opplevelse av kirkemusikken. Pianoer og flygler er også vedlikeholdt.

Brannsikkerhet – HMS

Alle kirkene har brann- og innbruddsalarmanlegg som er direktekoblet til hhv. 110-sentral Øst og Fredrikstad kommunes vektervirksomhets avdeling "Vakt og sikring".

Alle kirkene er "særskilt brannobjekt" etter brannlovens § 13 og vi er derfor pålagt å sørge for årlig kontroll av alarmanleggene. Det er vedlikeholdsavtaler for dette.

Tilsvarende er det avtaler for årlig eller halvårlig kontroll av slokkeutstyr, ventilasjonsanlegg, sprinkler og heiser.

Det har vært dokumenttilsyn fra Fredrikstad brann- og redningskorps høsten 2018 på kirker, menighetssenter og kapell.

Generelt har det vært lite avvik, men noen steder er det gitt kommentarer /anmerkninger som må følges opp.

Brannverndokumentasjonspermen trenger oppdatering og revisjon flere steder, det må fortsatt være fokus på persontall, ha gode rutiner, foreta øvelser og opplæring av ansatte og frivillige. Øvelser og opplæring skal også dokumenteres i brannvernpermen.

Det er særlig i forbindelse med julaften, konfirmasjon og enkelte større konserter det er utfordringer med å ikke overstige tillatt persontall.

Det er arbeidet med tiltak for å øke personkapasiteten. Dette gjelder i hovedsak utbedringer av rømningsveier for Glemmen, Gamle Glemmen og Onsøy kirker. I de øvrige kirkene er problemene mindre, og reguleres med organisatoriske tiltak.

På slutten av 2018 ble det valgt entreprenør for etablering av nye rømningsveier/utgangsdører på 3 kirker med oppstart i januar 2019.

Det er komplekse prosjekt og det er dialog med Riksantikvaren underveis i prosjektene ang. utførelsen på listeførte og vernede kirker.

Gamle Glemmen kirke og Glemmen kirke er godkjent av alle instanser og prioriteres, deretter Onsøy kirke.

Universell utforming

"Lov om forbud mot diskriminering pga. nedsatt funksjonsevne" trådte i kraft i 2009. Det denne loven omhandler omtales til daglig som "universell utforming".

Det er ikke foretatt særskilte store tiltak i 2018 mht. universell utforming, men i alle større rehabiliteringsprosjekter innarbeides tiltak for universell utforming i den grad det er mulig. Rullestolrampen ved Domkirken ble rehabilitert i forbindelse med avløpsprosjektet ved kirken og den ble utbedret med nytt dekke av granitt, varmekabler og rekkverk.

I forbindelse med oppgradering av rømningsveier er det planlagt utbedringer av tilgjengelighet.

Kurs og samlinger i 2018

Det arrangeres jevnlig møter med kirketjenerne i Fredrikstad og i tillegg har vi et samarbeid med kirketjenerne på Hvaler på disse fagsamlingene. Kirketjenerne har også oppgaver med brannvernopplæring i kirkene og i stabene. 2 av kirketjenerne var på fagdager i Trondheim.

Vi nevner noen hovedpunkter fra alle kirkene fra år 2018:

(Datering av kirkene står i parentes.)

BORGE KIRKE (1861)

Utført elektro internkontroll.

Tårn og takinspeksjon. Reparert takrenner i tårn. Sjekket overganger og beslag, rensket renner.

KJØLSTAD KIRKE (1986)

Det er gjort nødvendige utbedringer på nødllysanlegget.

Tak: sjekket overganger og beslag, rensket renner. Rørøpplagg i bøttekott og vaskerom i underetasjen er utbedret.

Ytterligere radontiltak ble utført i underetasjen i 2018, og 2 stk. radonbrønner ble montert.

Nye langtidsmålinger ble igangsatt i høsten 2018 og resultatene av målingene viste en god forbedring.

Ventilasjon i kontorfløyen i 1 etasje mot vest og i kirkesalen er utbedret med nye ventilasjonsanlegg. Intern snekker har laget fastfelt i et vindu for tilluft og avtrekk på ventilasjonsanlegget i kirkesalen.

Det er planlagt istandsetting av utvendig anlegg, som grøntanlegg og parkering, i samarbeid med bl.a. teknisk drift. Deler av grunnarbeidene for rehabilitering av parkeringsplasser på østsiden av kirken er utført så langt, og det gjenstår istandsetting av utvendig areal med parkeringsplasser og utvendig grøntanlegg rundt kirken.

TORSNES KIRKE (1860-listeført)

Det er utført el-internkontroll, og reparert nødlly og byttet styreboks til sentralstyring av strøm.

Oppussing av kirkestua i 2etg: gulv er slipt og lakkert, nye fotlister, vegger og tak er malt. Fornyet el. installasjon og belysning i tak og på vegg, og nye stikk. Ett klosett i kjeller er skiftet ut, og det er montert nye servantbatterier på begge klosettrom i kjeller og i 1. etasje på sakristiet.

Rettet og byttet flere takstein, sjekket overganger og beslag, skrudd fast møne, rensket renner. Ferdigstilt flikkutbedring med asfalt på parkeringsplass.

Intern snekker har byttet hengsler og reparert dør ned til kistekjeller. Reparert sakristidør i gavlen med ny ytterpanel og isolasjon. Diverse snekkerarbeid i forbindelse med oppussing av møterom i 2. etasje. Utbedret vinduer i samme rom (lekkasje). Sikret tårnluker. Reparert gulv i kor. Justert hoveddør. Reparert lås på dør i kjeller.

Nytt stoff til antependiet og kneleskammel.

Det gamle antependiet (alterkledet) i rød fløyel hadde blitt litt frynsete og slitt, og det er skiftet ut med ny rød fløyel. Våpenskjold og årstall ble flyttet over på det nye stoffet. De gamle dekorbåndene (sølvgalonene) er brukt om igjen og snudd, og det ble fint. Kneleskammelen har også blitt trukket om med ny tilsvarende rød fløyel.

ØSTRE FREDRIKSTAD KIRKE (1779-vernet)

Diverse vask og flikkutbedringer på fasader er utført. Det er montert nytt kobberbeslag over hovedinngang. Dørkroker på hovedinngang er utbedret og det er laget bøyer som beskytter pussen.

Rettet takstein, sjekket overganger og beslag, rensket renner.

Det er gjort div. utbedringer i el anlegg og sjekket flomlysanlegg. Reparert servantbatteri i sakristiet.

Intern snekker har reparert dør/lås i redskaps hus og gammel lås sidedør kirke.

Reparasjon, service og stemming av kirkeorgelet er utført.

Betania menighetssenter ved kirken i Gamlebyen

Ordinær drift. Byttet til LED-lys i salen og utbedret vannlekkasje på nedgravd vannledning.

KRÅKERØY KIRKE (1911-listeført)

Reparasjon av gatelys på parkeringsplass ved hovedinnkjørsel, gravd grøft og lagt ny tilførselskabel pga. jordfeil.

Det er utført el.-internkontroll og utbedret el. opplegg for miksebord og pc. Feilsøkt og utbedret alarmoverføring på brannalarmen til kirken.

Sjekket tak, overganger og festet beslag, rensket renner.

Reparasjon av «hyler» i kirkeorgelet er utført.

Midlertidig rep. av løse stålplater på hoveddør.

Det er arbeidet videre med finansieringsbehov for innvendig rehabilitering av kirken.

Kråkerøy menighetssenter/menighetskontor

Ordinær drift og vedlikehold

GRESSVIK KIRKE (1925)

Rehabilitering av koret i februar-mars 2018.

Fjernet alterringen og gulvteppe etter godkjenning fra biskop.

Rehabiliterert eksisterende kortrapp, gulv og vegger og elektrisk anlegg.

Montert nye mobile knefall som alterring.

Restaurert og forhøyet sokler til eksisterende alterbord.

Montert mobile rekkverk til kortrappen.

Intern snekker har utført alt bygningsmessig snekkerarbeid.

Det er gjort feilsøk og utbedringer av elektrisk anlegg.

Inspeksjon av tårntak, rettet på takstein og møner og byttet flere knuste takstein. Mest sannsynlig at stein har blitt knust pga. is som har rast. Sjekket overganger og beslag, rensket renner. Utette vinduer i koret har blitt sjekket, og det må sees på nærmere utbedringer her.

Gressvik menighetssenter

Ordinær drift og vedlikehold, utbedring av elektrisk anlegg.

ONSØY KIRKE (1877-listeført)

Sjekket tårntak og tak, overganger og beslag, rettet på takstein og møner og rensket renner.

2 stk. stighbøylere i jern satt løst i kobbertekkingen på tårnet, og det var fare for nedfall av stighbøylene, så disse ble demontert i januar 2018 ved hjelp av mobilkran og hull i kobbertekkingen ble provisorisk tettet.

I 2015 falt en stighbøyle ned fra tårnet og ned på hovedtaket ved tårnet og medførte skader på takstein.

Det blir korrosjon mellom jern/ skrue og kobber og det gir også fukttilgang i tak.

Totalt 3 stk. stighbøyer av tårntaket er tatt ned og lagret i Onsøy kirkes «tårnmuseum» inntil videre.

Årskontroll nødlys er utført. Et tre som falt over veien ned fra parkeringsplassen måtte fjernes.

ROLVSØY KIRKE (1908)

Tårn- og tak inspeksjon er utført og overganger og beslag er sjekket, rensket renner og nedløp. Festet mønestein som hadde løsnet på et lite spir sørside av tårn.

Kappebordbeslag på vestgavlen hadde løsnet og måtte repareres. Sjekket fasader i tårn pga. løs murpuss, sikkerhetsnett rundt tårn sikrer evt. løs puss.

Det er gjort utbedringer på lydanlegget for å få bedre lyd fra klokketårnet.

Service og stemming av kirkeorgelet er utført.

Intern snekker har laget ny håndløper i trappen opp til galleriet og utbedret terskel på HC-inngang.

Rolvsøy menighetssenter

Reparert undertak og fornyet papptekking over hovedinngang, utbedret beslagsløsning og nedløp fra hovedtak.

GAMLE GLEMMEN KIRKE

(fra 1100 tallet, middelalder-fredet)

Rettet flere takstein, sjekket overganger og beslag, rensket renner. På mønet over kortaket måtte beslag repareres.

Årlig service av brann- og innbruddsalarm og nødlys.

Service og stemming av kirkeorgelet er utført.

Det er montert et informasjonsskilt om middelalderkirken ved innkjøring til parkeringsplassen. Arkeologene hos Østfold fylkeskommune har stått for dette prosjektet.

Gamlestua

Pågår utbedring og istandsetting etter vannlekkasje i Gamlestua pga. frostskaadet rør i mars 2018.

GLEMMEN KIRKE (1853/1888, gjenreist 1949-listeført)

Det er utført el.-internkontroll og det er gjort diverse utbedringer samt årskontroll av nødlys.

Det er utført service på dørautomatikk og rep. av lås i ytterdør på menighetssal.

Service og stemming av kirkeorgelet er utført.

Tårn og takinspeksjon: Rettet og festet takstein, sjekket overganger og beslag, rensket renner og nedløp.

DOMKIRKEN (1880-listeført)

Diverse ferdigstillingsarbeider av utvendig anlegg og steinsetting rundt bed samt steinarbeider ved handicaprampe er utført.

Nytt stabilt dekke på rampen ble utført med granittheller og smågatestein, og det gamle granittrepostet ved personalinngang måtte resettes. Det er lagt el. kabler med automatikkstyring i rampen og det er montert rekkverk på den ene siden av rampen. Det gjenstår maling av rekkverket og det må utføres i varmere vær. Det er gode erfaringer så langt med skrårampen, sklisikker og fast grunn for rullestoler og andre brukere.

Det er montert ny stemmegang i to «etasjer» med trapper og rekkverk bak hovedorgelet. Den gamle trappen og plattingene bak orgelet er fjernet. Nå har det blitt mye tryggere å bevege seg i høyden med nye trapper, plattinger og rekkverk, når orgelet skal stemmes eller vedlikeholdes.

Reparasjon av hovedorgel og stemming av kisteorgel i koret er utført.

Det er utført el.-internkontroll og utbedringer på el.-anlegget og belysning, samt årsservice og utbedring av nødlys.

I samarbeid med kystverket er det planlagt og lagt til rette for å skifte ut fyrlykta i tårnet, med ny fyrlykt med LED-lys og nytt styreskap i tårnet.

Det ble skiftet en knust glassrute over døren i nordre utgang på sakristiet.

Montert ny bøttevask og blandebatteri i bøttekott 1. etasje. Klosett har blitt reparert.

Drift av varmeanlegget har blitt sjekket opp og det er skiftet defekte termostater på noen radiatorer.

Taksjekk hovedtak: takrennerrensing og sjekk av nedløpsrør med vann. Flere av nedløpskummene sjekkes ekstra, det blir en del løv fra trærne rundt kirken. Sjekk av takskifer og festet en plate som hadde løsnet. Reparert og festet skifer på tak over kjellerinngang.

I forbindelse med Hovlandsfestivalen hadde intern snekker arbeide med å montere og demontere et stort frittstående rammeverk i tre for bildeutstilling foran i koret, utført i samarbeid med kunstner Tor Lindrupsen.

Pga. arbeid i høyden måtte det også benyttes stillaser.

Domkirkekjelleren

Her er det et samarbeid med Kirkens bymisjon om renholdsoppgaver.

Service på heis, ventilasjon, sprinkleranlegg og ordinær driftsoppfølging.

PRESTEBOLIGER

Fredrikstad kirkelige fellesråds administrasjon har i samarbeid med Boligforvaltning i kommunen, tilsyn og oppfølging av kommunens presteboliger.

Historikk: Bopliktordningen med tjenestebolig for prester opphørte fra 1. sept. 2015.

I samarbeid med Boligforvaltning, bispedømme- og kirkevergeadministrasjonen ble det gjennomført drøftinger for videre behandling. Videre ble saken behandlet i kommunen, teknisk utvalg, formannskap og til slutt bystyret som vedtok følgende den 12. nov 2015:

1. Fredrikstad kommune avvikler presteboligene. Prester som bor i boligene får tilbud om å fortsette å leie boligen, etter avtalte vilkår, eller til å kjøpe boligen til takst.
2. Presteboliger som kan brukes som utleieboliger til vanskeligstilte, selges ikke.
3. Rådmannen, ved virksomhet RTD-Boligforvaltning og utvikling, gis fullmakt til salg av presteboliger. Inntekter fra salg av presteboliger skal avsettes til investeringer i nye kommunale boliger.

I 2015 var det 7 presteboliger, og ved utgangen av 2016 var det 3 boliger igjen å forvalte.

I løpet av høsten 2015 og i 2016 var det flere av prestene som valgte å flytte til egen bolig. Boligavdelingen i kommunen fikk overta de ledige boligene til annen bruk eller å selge dem.

I mars 2017 ble enda en bolig fraflyttet og det var da 2 boliger igjen å forvalte.

På høsten 2018 ble de 2 siste boligene solgt til prestene som bodde der.

Det er utført mindre vedlikeholdsarbeider på boligene samt at faste oppgaver og kommunale avgifter er belastet dette budsjettet.

Finansieringen av alle disse tjenestene kommer fra statlig boligtilskudd og belaster ikke kirkens driftsbudsjett.

Odins gate 7

Diverse utbedring av elektrisk anlegg og panelovner. Reparert gressklipper.

Boligavdelingen har foretatt takst og presten har overtatt boligen i oktober 2018.

Karjolveien 67

Reparert dusjkabinett.

Byttet kjøkkenventilator og slange pga. defekt i elektriske komponenter, kontroll av elanlegg.

Refylt brannslukkingsapparat etter branntilløp i kjøkkenventilator.

Boligavdelingen har foretatt takst og presten har overtatt boligen i desember 2018.

Pr. desember 2018 er forvaltningen av de kommunale boligene avsluttet.

Nygaardsgt 28 - samlokalisering av kirkekontorene

Åpning av kirkens hus 15 nov 2018.

Det har pågått utbedringer både av bygning, inventar og tekniske anlegg i samarbeid med eier. Det gjenstår noen ferdigstillingsarbeider. Det har også vært stor egeninnsats i forbindelse med flytteprosessen og intern snekker har også bidratt mye med monteringsarbeid.

Parkeringsarealet arbeides det også med slik at det blir mer praktiske løsninger.

Pga. brannskade i naboeiendom er deler av parkeringsplassen nå foreløpig stengt.

Leieavtalen for Onsøy og Gressvik menighetskontor, samt for Østre Fredrikstad og Torsnes menighetskontor er avsluttet pr. des. 2018 og lokalene er overdratt til teknisk drift i kommunen.

Kirkegårder

Statistikk

I 2018 ble det gjennomført 656 gravlegginger hvorav 287 var urner. Kremasjonsprosenten var 43,8%. Det ble tatt i bruk til sammen 225 nye kistegraver og 94 nye urnegravsteder, mens det ble slettet til sammen 555 graver. 17 seremonier ble avsluttet med askespredning.

Utvidelse Østre gravlund, bensinstasjonstomta

Arbeidet med utvidelsen av Østre gravlund og bygging av ny driftsbygning ble lagt ut på anbud før sommeren og igangsatt i august 2018. Driftsbygningen ble ferdigstilt til tiden og overtatt 11. januar 2019. Bygningen inneholder personalrom med spiserom, garderober og kontor, samt garasje/verksted for maskiner og utstyr. Det er også publikumstolett i bygningen.

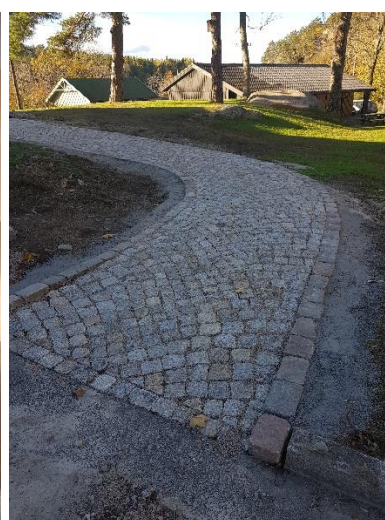
Arbeidene med gravlundene har vært omfattende. Kommunale vann og avløpsledninger som gikk tvers over området er lagt om ut i Nabbetorpveien/Gamlebyveien. Et omfattende kabelnett fra Telenor berørte også store deler av det nye området og er lagt om i ny trase i gangvegen på kirkegården. Hafslund meldte et ønske om å legge ned trekkerør for ny fremtidig strømforsyning. Dette blir gjort, men betales av Hafslund.

All masse på den nye delen er skiftet ut. Det er etablert et drenslag av pukk under ny gravlund, og ny egnet masse for gravlegging er tilført. Det gjenstår arbeider som vil bli fullført i løpet av 2019, blant annet utlegging av matjord, etablering av vegger og serviceplass, tilsåing og beplantning.

Kråkerøy kapell

Arbeidene med innvendig rehabilitering av Kråkerøy kapell ble fullført i 2018 bortsett fra noen mindre detaljer som kommer på plass våren 2019. Arbeidene har omfattet maling av vegger, Rehabilitering av alle vinduer og to ytterdører, nytt gulv i granitt, vannbåren oppvarming, nytt orgel og ny innredning i orgelkroken. Det er også laget nytt inventar og ny trappefri inngang med adkomstveg på nordsiden av kapellet.

Borge gravlund, nytt kisteinntak og nytt urnefelt

Innenfor utvidelsen av Borge gravlund i 1999 var det to urnefelt som ikke ble opparbeidet fordi man regnet med at det ville ta lang tid før det ble behov for dem. På de to urnefeltene som ble opparbeidet den gangen er det ca 200 plasser og det er nå fullt. Det har vært jobbet med det ene av de to nye feltene i 2018. Her vil det være plass til ca 200 nye urnegraver. Arbeidet har vært koordinert med opparbeidelse av nytt kisteinntak i kjelleren i kapellet. Derfor har dette tatt noe mer tid. Masse som har vært tatt ut for å lage nedkjøring til kjelleren

har vært benyttet for oppfylling av terrenget på urnefeltet. Dette var nødvendig for å få tilstrekkelig drenering og fall mot eksisterende drensssystem. Urnefeltet vil fullføres frem mot sommeren 2019.

Nytt kisteinntak i kjelleren har vært ønskelig for å redusere behovet for å måtte løfte kister på plass når de skal inn på heisen ned til kjelleren. I tillegg gir det også mulighet for å komme med kister uavhengig av hva som skjer i kapellet. Det er laget mulighet for bårebil å kjøre ned til kjelleren på baksiden av kapellet. Her er det satt inn port og det er bestilt en kistevogn som kan ta imot kistene og sette de rett inn på kjølerommet uten at det er behov for å løfte på kistene.

Vestre gravlund

Det er montert nye porter på driftsbygningen Vestre gravlund

Nye maskiner

Det ble kjøpt inn tre nye gressklippere i 2018, på Vestre gravlund, Leie gravlund og Borge gravlund

Fagdager 2018

Norsk forening for gravplasskultur holdt sine fagdager i Fredrikstad 4. – 6. september. 150 mennesker fra hele landet var samlet for faglig påfyll. Vi var involvert både i programkomiteen og hadde ansvaret for en halv dags befaringsprogram. Det var et innholdsrikt program og på befaringsprogrammet fikk vi vist fram noen av de gravplassene som vi er så stolte av. Underveis var det også musikalske innslag fra noen av våre kantorer.

Personal

Jan Ingvaldsen gikk av med pensjon i år og Oddvar Hansen som har vært vikar i stillingen i noen år er ansatt som ny gravlundsmedarbeider på Leie gravlund.

Vi har en svært dyktig og stabil stab med lang erfaring på kirkegårdssiden i Fredrikstad. I tillegg til de fast ansatte har vi en lærekandidat med praksisplass hos oss og i perioder arbeidstakere som er utplassert gjennom arbeidsrettede tiltak.